



רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

הסדר לארגון אירוע "פסטיבל בירה", יוני 2010

1. פתח דבר

ביום 12 באפריל 2010 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**החוק**"), לארגון פסטיבל בירה אשר אותו יוזם ענף הבירה באיגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים בישראל. זאת בהמשך לאירועים דומים שהתקיימו בחודש מאי 2009 ובחודש דצמבר 2008, ושבגין ניתנו החלטות פטור קודמות (תיקי פטור 7678 ו-7471, להלן: "**ההחלטות הקודמות**").

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר

2.1 הצדדים להסכם

טמפו תעשיות בירה בע"מ (להלן: "**טמפו**") היא חברה ציבורית הנשלטת ע"י קבוצת בר - בורנשטיין ופועלת בתחום המשקאות. טמפו הוכרזה כמונופולין בתחום הבירה ביום 25.12.1988.¹

החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ (להלן: "**החברה המרכזית**") היא חברה פרטית הנשלטת על ידי משה ורטהיים² ופועלת בתחום המשקאות גם כן, לרבות תחום הבירה. החברה המרכזית הוכרזה כמונופולין בתחום משקאות הקולה ביום 8.4.1998.³

¹ הכרזה בדבר קיום מונופולין – טמפו תעשיות בירה בע"מ, 1988 הגבלים עסקיים, 4100072.

² באמצעות חברת אלקורפ בע"מ.



רשות ההגבלים העסקיים

טמפו והחברה המרכזיות הן שתי השחקניות המרכזיות בענף הבירה בישראל, המחזיקות ביחד בלמעלה מ- 90% מן המכירות בענף. כל אחת מן החברות כפופה בתחומה להוראות לבעל מונופולין מכוח החלטת הממונה מיום 10.5.1998.⁴

איגוד ענף הבירה (להלן – **"האיגוד"**) הינו גוף החוסה תחת איגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים ואמון על קידום האינטרסים של שוק הבירה בכללותו. גוף זה הטיל את מלאכת ארגון והפקת הפסטיבל על חברת הפקת אירועים חיצונית (להלן: **"המפיק"**).

2.2. עקרונות ההסדר

מהמידע שהועבר לרשות על ידי האיגוד, עולה כי המודל העסקי של הפסטיבל הנוכחי יהיה זהה למודל העסקי של הפסטיבלים הקודמים לפיו ניתנו החלטותי הקודמות באותו עניין. המדובר במודל לפיו המפיק פונה לכל ספקי הבירה בישראל בהצעה להשתתף בפסטיבל. ההתקשרות מול המשתתפים נעשית בנפרד כך שלא יהיה מעבר מידע בין המשתתפים. בנוסף, המפיק ירכוש מהמשתתפים חביות בירה בהתאם לתצרוכת הקהל (כלומר הרכישה תתבצע בדיעבד) וימכור לבאי הפסטיבל קופונים שיהוו מעין "כסף לפסטיבל" אשר באמצעותם יוכלו הרוכשים לגשת אל הדוכנים ולרכוש משקה או מזון. תמחור הבירה ייעשה על ידי חלוקת סוגי הבירות לשלוש קטגוריות: בירה מקומית, בירה בינלאומית ובירה מיוחדת, וקביעת תג מחיר אחיד לכל קטגוריה. המחיר האחיד ייקבע על ידי המפיק בלבד ללא התערבות המשתתפים. כל משתתף יסווג את המותגים השונים שהוא מוכר כראות עיניו, וימכור אותם במחיר שנקבע לקטגוריה. כמו כן יחויבו המשתתפים בסכום קבוע עבור כל עמדת מזיגה.

3. ההשפעה על התחרות

האירוע הינו פרי שיתוף פעולה בין שני המתחרים העיקריים בשוק בכובעם כחברים באיגוד ענף הבירה. ככלל, שיתוף פעולה בין מתחרים בתחומי התחרות, עלול ליצור תנאים המקלים על פגיעה בתחרות. בשל חשש תחרותי זה רואה הדין מיזמים משותפים מסוג זה כהסדרים כובלים.⁵ החשש

³ הכרזה בדבר קיום מונופולין – החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ, 1998 **הגבלים עסקיים**, 3001292.

⁴ הוראות לבעל מונופולין: טמפו תעשיות בירה בע"מ, 1998 **הגבלים עסקיים**, 3006301. וכן, הוראות לבעל מונופולין: החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ, 1998 **הגבלים עסקיים**, 3006300.

⁵ הי"ע 459/96 דאטה קאר בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, **הגבלים עסקיים** 3001542; כן ראו מ' מזרחי, "מיזם משותף כהסדר כובל", **משפטים** כג (תשנ"ד) 213; קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 25.12.2001 בדבר הסדר



רשות ההגבלים העסקיים

העיקרי הנובע מארגון האירוע במתכונת המבוקשת, הוא חשש להכשרת הקרקע לתיאום ולזליגת מידע עסקי בין המשתתפים, שכאמור מהווים מתחרים בשוק הבירה.

אולם, כפי שכבר כתבתי בהחלטותיי הקודמות, בחינת מכלול היבטי ההסדר מעלה כי ההסדר אינו מעורר חשש ממשי לפגיעה בתחרות וכי יש בו אף כדי לתרום לתחרות בענף הבירות, מטעם זה ראיתי מקום להעניק את הפטור המבוקש. מדובר באירוע הנמשך ימים ספורים בלבד ואשר השפעתו של ענף הבירה שולית. מעבר לכך, האירוע יהווה במה לחשיפת כלל המתחרים בשוק – גם אלה שאינם נמנים על שני השחקנים המרכזיים, טמפו והחברה המרכזית – להעשרת מגוון מותגי הבירה המוכרים לציבור הרחב, ובמובן זה ההסדר הנוכחי עשוי לתרום לתחרות. יתר על כן, המודל העסקי ואופן ההתקשרות מול המשתתפים עוצבו באופן המבטיח כי יישמר אופיו הפרו-תחרותי של ההסדר, כמפורט להלן.

המפיק מחויב לפנות בנפרד לכל השחקנים בשוק, דבר המפיג את החשש מפני זליגת המידע. בנוסף, איגוד ענף הבירה התחייב כי המפגשים המקדימים שבהם ידון תכנון הפסטיבל, ייעשו בנוכחות עורך דין אשר יפקח כי מפגשים אלה מתנהלות באופן אשר אינו מעלה חשש להפרת הוראות חוק ההגבלים העסקיים. התחייבות זו, ובכללה תיעוד בכתב של המפגשים, הינה תנאי למתן הפטור.

כפי שצוין לעיל, הפסטיבל הינו פסטיבל פתוח לכלל יצרני ויבואני הבירה, גדולים כקטנים, אשר נושאים בצורה שוויונית בעלות ההשתתפות. בנוסף, בעובדה כי אין מגבלה על המשתתפים מבחינת פרסום וקידום מותגיהם או מגבלה על כמות המשקאות הנמכרים ומספר עמדות המזיגה בדוכן וכל משתתף זכאי לבחור את קטגוריית המחיר שבה הוא מבקש להיכלל, יש בכדי לעודד תחרות בין המשתתפים.

בחינת מהות האירוע וארגונו מצביעה על כך שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי ההסדר מונע מטעמים עסקיים והשגת תועלת לכלל הענף.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש בכפוף לתנאי הבא:

כובל בין חברות הסעה ביעדים תיור בע"מ, הגבלים עסקיים, 3012980; החלטות הממונה בעניין אנרגיית המזרח התיכון ובעניין ים תטיס – גרנית הכרמל (ראה הערות השוליים דלעיל).



רשות ההגבלים העסקיים

כל מפגש שבו נדון תוכנו של פסטיבל הבירה יתועד בכתב, לרבות זהות המשתתפים בו, וייעשה בנוכחות עורך דין המתמחה בתחום ההגבלים העסקיים, שאינו מייצג בהווה ולא ייצג בעבר את מי מהצדדים להסדר. עורך הדין האמור יפקח כי מפגשים אלה מתנהלים באופן אשר אינו מעלה חשש להפרת חוק ההגבלים העסקיים. תיעוד המפגשים כאמור יישמר אצל עורך הדין האמור והוא יומצא לממונה בתוך שבעה ימים ממועד הדרישה. מובהר כי האמור בתנאי זה חל על מפגשים בהם משתתפים לפחות שני ספקי בירה או יותר.

תוקפו של פטור זה מוגבל להסדר הנוכחי בלבד, כפי שהוצג בבקשת הפטור ואין בהחלטה זו כדי להתיר או לפטור שיתופי פעולה או הסדרים אחרים, קיימים או עתידיים, בענף הבירה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ז באייר, תש"ע

11 במאי 2010